

1880

$\frac{1x}{2}$

ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ 74

Στέλιος Μαυρομάτης

Γεννήθηκε τὸ 1930 στὴν Πτολεμαΐδα.
Ζεῖ μόνιμα στὴ Θεσσαλονίκη.
Μέλος τοῦ Καλλιτεχνικοῦ Ἐπιμελη-
τηρίου τῆς Ἑλλάδος.
Καλλιτεχνικός σύμβολος τῆς Μικρῆς
Πινακοθήκης «Διαγώνιος».
Ἔργα του βρίσκονται στὴν Ἐθνικὴ
Πινακοθήκη, στὸ Μουσεῖο μοντέρ-
νας τέχνης Θεσσαλονίκης καὶ σὲ
ιδιωτικὲς συλλογὲς στὴν Ἑλλάδα
καὶ τὸ ἔξωτερικό.

Βιβλιογραφία

- «Διαγώνιος», ἀρ. 13, Ἰανουάριος-Μάρ-
τιος 1968, σ. 41-48.
«Σύγχρονη Ἑλληνικὴ Τέχνη», ἔκδ.
«Ὄρα», Ἀθήνα, 1970, σ. 128.
«Ὁ ζωγράφος Στέλιος Μαυρομάτης»,
Εἰσαγωγή Ντίνου Χριστιανόπουλου,
«Ἐκδόσεις Διαγώνιος», Σειρὰ τέ-
χνης, ἀρ. 2, Θεσσαλονίκη 1971, σσ.
56.

Προξένου Α. Κορομηλά 30, Θεσσα-
λονίκη, τηλ. 239-195.

Ἀτομικὲς ἐκθέσεις

- 1959 ΧΑΝ, αἴθουσα ἐκθέσεων Δήμου
Θεσσαλονίκης
1962 «Οἰκοδομική», Θεσσαλονίκη
1964 «Τέχνη» Μακεδονική Καλλιτε-
χνική Ἑταιρεία, Θεσσαλονίκη
1964 Κέντρον Τεχνολογικῶν Ἐφαρμο-
γῶν, Ἀθήνα
1968 Γκαλερί Βέλτσου, Θεσσαλονίκη
1971 «Τέχνη», Θεσσαλονίκη
1972 First National City Bank,
Θεσσαλονίκη
1973 Astor Gallery, Ἀθήνα
1974 First National City Bank, Θεσ-
σαλονίκη
1974 «Τέχνη», Θεσσαλονίκη

Συμμετοχὴ στὴν «Πανελλήνιο»

- 9η (1967), 10η (1969), 11η (1971),
12η (1973)

*Συμμετοχὴ σὲ ἐκθέσεις Θεσσαλονικέων
ζωγράφων*

- 1956, 1957, 1958 Ἐκθέσεις Δήμου
Θεσσαλονίκης, ΧΑΝ
1966 «Δημήτρια»-«Τέχνη», Θεσσαλο-
νίκη
1966 «Δημήτρια», Καβάλα
1969 «15 ζωγράφοι τῆς Θεσσαλονί-
κης»-«Τέχνη», Θεσσαλονίκη
1969 «11 ζωγράφοι τῆς Θεσσαλονί-
κης»-Astor Gallery, Ἀθήνα
1972 Ὀμαδικὴ Θεσσαλονικέων, «Ζή-
τα-Μί», Θεσσαλονίκη
1973 Ὀμαδικὴ Θεσσαλονικέων, Ἑλ-
ληνοαμερικανικὴ Ἐνωσις, Ἀ-
θήνα
1973 Ὀμαδικὴ Θεσσαλονικέων, USIS
Θεσσαλονίκη
1974 Ὀμαδικὴ Θεσσαλονικέων, Μακε-
δονία Παλάς, Θεσσαλονίκη
1974 Προσφορὰ γιὰ τὴν Κύπρο, «Τέ-
χνη», Θεσσαλονίκη
1974 Μόνιμη συμμετοχὴ στὴ Μικρὴ
Πινακοθήκη «Διαγώνιος», Θεσ-
σαλονίκη

Ὁ Στέλιος Μαυρομάτης παρουσιάζει μία δουλειά πού στήν ανάπτυξη πού ἀκολούθησε ὅλα αὐτά τὰ χρόνια, δὲν βρῆκε καὶ δὲν ἐξουδετέρωσε τὸν χώρο εὐαισθησίας της. Στὴν ζωγραφικὴ τοῦ Σ. Μαυρομάτη ἡ ἰδιαίτερη κλειστὴ καὶ εὐπαθῆς ἀτμόσφαιρα τῆς Θεσσαλονίκης ἔχει διαποτίσει τὴν αἴσθηση. Πιὸ συγκριμμένα ὁ χώρος τῶν σιδηροδρομικῶν σταθμῶν μὲ τὰ ἐγκαταλελειμμένα τραῖνα, μὲ τοὺς συρμούς πού βγαίνουν μέσα ἀπὸ ἕναν σκεπασμένον ὀρίζοντα, σὰν νὰ φέρουν ὀλόκληρο ταξίδι καταπάνω σου, σὲ σένα ἴσα-ἴσα πού δὲν θὰ ἐπιβιβασθῆς καὶ δὲν θὰ φύγῃς ποτέ, εἶναι τὸ θέμα τῶν πινάκων του καὶ τὸ σύμβολό του. Σ' αὐτὸ ἐντάσσει τὰ καινούρια στοιχεῖα μὲ τὰ ὅποια σιγὰ σιγὰ ἔχει ἐμπλουτίσει τὴ ζωγραφικὴ του, τὰ ὕλικά πού συμπληρώνουν τὸ χρῶμα του, τὴν κατασκευὴ, τὴν προβαλλόμενη προοπτικὴ κλπ. Ἔτσι, ἐνῶ προωθεῖ ἐρευνητικὰ τὴν τεχνικὴ του, προωθεῖ συγχρόνως καὶ τὴν λειτουργία τῶν συμβόλων του. Γιατὶ τώρα, ἡ ἰδιαίτερη λάμψη τοῦ ὕλικου, μαζὶ μὲ τὸ ἀνάγλυφο τῆς κατασκευῆς προβάλλονται μέσα ἀπὸ τὴν ἀπορροφητικὴ τονικότητα τῶν γκρίζων οὐρανῶν, πιὸ κυριαρχικά, πιὸ ὑποβλητικά. Ξαφνικά ἡ αἴσθηση τῶν ἄλλων χώρων πού κουβαλᾷ τὸ τραῖνο ἀποκτᾷ πραγματικὴ ὑπόσταση, γίνεται μιὰ ἀκόμη διάσταση εὐαισθησίας σ' αὐτὴν τὴν ἀντίθεση τοῦ ὕλικου καὶ τοῦ ζωγραφικοῦ χώρου μέσα στὸν ὁποῖο χωνεῦται. Κι ἡ προβαλλόμενη προοπτικὴ, κάποτε φέρνοντας τὴν μορφή στὸν δρόμο τῆς κίνησής της ἔξω κι ἀπὸ τὰ σταθερὰ πλαίσια τοῦ πίνακα, δρᾷ πάνω στὸν θεατὴ πιὸ ἀποτελεσματικά καὶ ἄμεσα, ἐνῶ συγχρόνως ἐπιτείνει τὸ αἶσθημα τῆς φυγῆς τὸ συνδεδεμένο μὲ τὸ σύμβολο τοῦ τραίνου. Βλέπομε πόσο προσεκτικὰ ὁ Μαυρομάτης κάνει αὐτά τὰ βήματα ἐξέλιξης στὴν δουλειά του, πόσο στρέφει τὴν προσπάθειά του ὄχι στὸν «νεωτερισμό», ἀλλὰ στὶς δυνατότητες πού τοῦ προσφέρει κάθε νεωτερισμὸς γιὰ νὰ γίνῃ πιὸ εὐγλωττος στὴν ἔκφρασή του, καὶ πῶς μᾶς κάνει ἔτσι νὰ νιώθουμε ἀκόμη πιὸ πολύτιμη τὴν εὐαισθησία ἀπὸ τὴν ὁποία θρέφεται τὸ ἔργο του. Γιατὶ τὰ τεχνικά μέσα τὰ μεταχειρίζεται γιὰ νὰ διευρύνῃ τὸ στόμιο τῆς ἐσωτερικῆς πηγῆς ἀπ' τὴν ὁποία ἀντλεῖ καὶ ὄχι γιὰ νὰ τῆς ἀλλάξῃ ροὴ ὥστε νὰ ὑπάρχῃ κίνδυνος νὰ τὴν στερέψῃ ἢ νὰ τὴν χάσῃ. Ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀποψη ὁ Μαυρομάτης μᾶς δίνει ἕνα ὑπόδειγμα σεβασμοῦ τοῦ καλλιτέχνη στὴν προσωπικὴ του ἀλήθεια.

Ἑλένη Βακαλό, ἔφημ. «Τὰ Νέα», 9.11.1973

Οι πίνακες του Στέλιου Μαυρομάτη είναι έργα ύψους και άμιμωσφαιρας. Ατμόσφαιρας, κυρίως, του σιδηροδρομικού σταθμού, όπου ή καταχνιά εξαυλωνει τις μάζες των σιδηρικών, οι αναχωρήσεις τους σιμωδεις, ή απόσταση τις φυσικης καταστάσεις, χωρίς όστοςο τά πράγματα να λυτρώνονται από κάτω το αλθηθιακό, βολό και βαρύ, μέσα στο όποιο είναι μόνιμα βυθισμένα. Με σταθερή άναφορά στο πράσινο, ένα χρώμα νόθο, λαμπρό στο φώς, θικιπό στο ήμίφως, ό Μαυρομάτης ξεδιπλώνει πλατικεις γκάμες από αποχρώσεις δίπλα σε γεωμετρικά σκληρές επιφάνειες από σηματοδίντες, όμοιοιχάνεις, ύπόστεγα, βαρέλια, βαγόνια, αποθήκες. Το πράσινο παραλλάζει ός που, κατά καιρούς, αναπηδών από μέσα του μικρές κόκκινες κηλίδες, σαν φλόγες σε άργυρό πετρέλαιο, κραυγές μέσα στη νύχτα. Ό Μαυρομάτης δίνει καλά την αίσθηση των σταθμών την αυγή με τον λερωμένο, υγρό και τσουχτερό άέρα, που έχει άκριβώς το πράσινο χρώμα των πινάκων του, το όψιμο πράσινο του φθινοπώρου, των δέντρων το σούρουπο, των στρατιωτικων στολών. Ένα χρώμα ούδέτερο, που προκύπτει από μιάν αντίθεση, το χρώμα που βάρουν τους τοίχους, όταν κάποιος θέλουν να καταλήξουν. Σάν μιá επιδερμίδα, αυτό το χρώμα στους πίνακες του σκεπάξει, θαρρείς μιάν άντινομία άνάμεσα σε κάτω το άδυσώπητα σκληρό και κάτω το τόσο άέρινο όστε να καταντά ήπιαστο.

Κάρλος Τσιζεκ, περιοδ. «Διαγώνιος», άρ. 9, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος 1974, σ. 261-262

ΕΡΓΑ

1. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (080×110).
2. Σύνθεση. 1972. Μικτή τεχνική-polyester. (090×045).
3. Στόν Έβρο. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (060×080).
4. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (044×064).
5. Κοιτά στο σταθμό. 1974. Μικτή τεχνική. (080×100).
6. Το 11. 1972. Μικτή τεχνική. (070×090).
7. Σύνθεση. 1972. Μικτή τεχνική-polyester. (050×050).
8. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (065×080).
9. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (065×112).
10. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (055×028).
11. Λεπτομέρεια. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (053×022).
12. Λεπτομέρεια. 1974. Μικτή τεχνική. (030×043).
13. Λεπτομέρεια. 1974. Μικτή τεχνική-polyester. (032×015).
14. Λεπτομέρεια-σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (070×090).
15. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (090×070).
16. Πολύπτυχο. 1974. Μικτή τεχνική. (090×070).
17. Το τραίνο. 1974. Μικτή τεχνική. (090×070).
18. Στο σταθμό. 1974. Μικτή τεχνική. (080×060).
19. Η αντίλα. 1974. Μικτή τεχνική. (040×080).
20. Τραίνο. 1974. Μικτή τεχνική. (040×027).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Δ. Νικολαΐδη).
21. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (035×065).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Θ. Ροζάκη).
22. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (085×065).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Ι. Χασιώτη).
23. Τραίνο. 1974. Μικτή τεχνική. (110×045).
24. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (080×060).
25. Ένα βαγόνι. 1974. Μικτή τεχνική. (050×024).
26. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική-polyester. (020×030).
27. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (035×020).
28. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (090×070).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Α. Σταματιάδη).
29. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (059×046).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Δ. Βρέττι).
30. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (038×053).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Ι. Πασχάλη).
31. Σύνθεση. 1973. Μικτή τεχνική-polyester. (035×076).
(Ανήκει στη συλλογή της κ. Ε. Αδριαντιδου).
32. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική. (090×070).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Ι. Κοσέλογλου).
33. Σύνθεση. 1974. Μικτή τεχνική-polyester. (068×019).
(Ανήκει στη συλλογή του κ. Ε. Χατζηγιαννίδη).